
Saló de Cent, 1 de juliol del 2008

Pasqual Maragall i Mira

Medalla d'Or de la Ciutat

Saló de Cent, 1 de juliol de 2008

Pasqual Maragall
i Mira

Medalla d'Or
de la Ciutat

Ajuntament de Barcelona

Barcelona té una fecunda i afortunada experiència a l'hora de reconèixer les persones que han dedicat esforços, idees i voluntats a fer-la més gran i millor, a donar-li prestigi o a projectar-la al món. Però ens costaria trobar una persona que congregués tantes valoracions, i tan unànimes i indiscutibles, com les que suscita Pasqual Maragall.

Són poques les vegades que una ciutat s'identifica de manera àmpliament majoritària amb el seu alcalde. I són comptades les ocasions en què un alcalde aconsegueix fer de la seva labor un estímul permanent que convoca la ciutadania a realitzar projectes i assolir horitzons que esdevenen un imaginari col·lectiu. Aquest és el cas de Pasqual Maragall. Aquesta és l'empremta, material i sentimental alhora, de la seva trajectòria, del seu tarannà valent i brillant, de la seva mirada llarga i el seu somriure proper, de les seves realitzacions.

Parlar de Pasqual Maragall és explicar la Barcelona dels vuitantes i els norantes. És parlar d'una Barcelona plena d'adjectius i sobretot de substantius. De transformació i d'ambició. D'orgull i il·lusió. De la ciutat que s'obre al mar i que regenera la Ciutat Vella. De la dignitat als barris i de la presència activa a Europa. De la solidaritat i de la cultura. De la descentralització i dels Jocs Olímpics. De les rondes i les places. I de la gent, sobretot de la gent. La ciutat és la gent. És una de les seves frases preferides, possiblement la més adequada per resumir molt el seu ideari. La hi vaig sentir desenes de vegades. És una veritat que ell va saber interpretar i expressar amb les seves paraules i les seves accions.

La política pren tot el seu sentit quan fa de les persones el seu punt central de referència i s'exerceix des de la proximitat. Quan fa costat als ciutadans, els protegeix i treballa eficaçment per la igualtat de manera que ningú no vegi limitades les seves oportunitats per raons alienes a les seves capacitats. Quan transforma la realitat a partir d'uns valors determinats i amb finalitats tangibles que es concreten en el dia a dia, en un espai públic de qualitat, en cada equipament, en el conjunt d'un territori. I quan fa d'aquest territori, en el nostre cas la ciutat, una proposta socialment cohesionada, atractiva i aglutinadora.

Aquest podria ser l'extracte de les múltiples lliçons que vaig aprendre, que molts vam aprendre, de Pasqual Maragall i dels equips que va liderar al capdavant de l'Ajuntament de Barcelona durant quinze anys.

Al llarg d'aquest període, Barcelona va entendre que havia de ser la protagonista del seu destí, que havia d'escriure el relat del seu present i definir el seu futur. Essent exigents amb nosaltres mateixos i amb la ciutat, i confiant en les nostres possibilitats tant com la ciutat

ens donava confiança. A partir de la iniciativa de la mateixa ciutat i compartint els anhels amb el conjunt del país.

Així va ser el seu capteniment com a alcalde i així va ser l'esperit que el va acompanyar en ser elegit president de la Generalitat. Perquè el compromís de Pasqual Maragall amb Barcelona ha estat, és, inherent al seu compromís amb Catalunya. La ciutat i el país, la capital i la nació: un vincle que ell ha defensat a banda i banda de la plaça, des de la coherència i la generositat.

La Barcelona hereva de Pasqual Maragall, el Cap i Casal de la Catalunya que ell va portar a obrir una nova etapa en la història de la nostra democràcia i les nostres institucions i a disposar d'un nou Estatut, avui li ret sentit homenatge i sincer agraïment.

Ho fa atorgant-li la Medalla d'Or, la seva màxima distinció. El guardó que més honor concedeix a aquells que el reben i el que més honora la ciutat en poder-lo concedir. I l'incentiu que ens empeny a continuar fent de Barcelona l'espai de llibertat, creativitat i progrés que Pasqual Maragall ens va ensenyar que podem i que hem de construir junts.

Un somniador per a un poble

Si m'haguessin dit que aquell noi hiperactiu, tímid i un xic burleta, que sovintejava les meves classes de Teoria de l'Estat, arribaria a ser l'alcalde de Barcelona més famós del segle XX i el president d'una Generalitat aleshores inimaginable, m'ho hauria pres com una de tantes possibilitats de la seva intel·ligència tocada de genialitat, d'una voluntat que voreja la tossuderia i d'un esperit inquiet, crític i subversiu de tot desordre establert.

Pasqual havia heretat l'inconformisme republicà de la dolça Basi, la seva mare, i la passió poeticopatriòtica de l'avi Joan a través del garbell, racionalista i pràctic, del seu pare Jordi, amb capacitat molt catalana de conjuminar un alt pensament filosòfic amb l'acurada gestió dels afers quotidians. Pasqual és adjectiu referit a la pasqua, que, en arameu, significa canvi radical, allò que els cristians anomenen resurrecció. Certament, el meu jove amic era un cérvol bellugadís, un bell exemplar del Capricorn astrològic; isard esquerp i tendre alhora, sempre pujant amb salts intuïtius i imprevisibles, que semblaven capritxosos, cap al cim atalaiat o somiat d'un canvi social i polític radical. Per això va ser un dels meus primers alumnes, juntament amb Narcís Serra, Mercè Sala, Isidre Molas o Josep Maria Vegara, que varen dir sí a la proposta de lluita democràtica, revolució socialista i catalanisme federal. La tasca clandestina sota el franquisme era arriscada i els ideals semblaven impossibles i utòpics, però Pasqual va ser, segons crec, un dels revolucionaris més sincers, i, al costat de José Ignacio Urenda, el dirigent més actiu del jove Front Obrer de Catalunya (FOC) en contacte directe amb els treballadors. Sempre he cregut i proclamat que el futur Maragall no faria més que ser fidel al seu tarannà d'etern utòpic possibilista, de somniador realista, amb esperit de front més que de partit; impulsor constant de la unitat de les esquerres; contrari a les burocràcies rígi-

L'anella olímpica de
Montjuïc amb la ciutat al
fons. 2008

des i insensibles, estimant la llibertat més que el poder i practicant un savi eclecticisme antidogmàtic. En tot cas, posant l'ambició política del seu país per davant del seu destí personal, lligat sempre al de Diana Garrigosa, mai darrera del gran home, ans al seu costat.

L'optimisme tenaç, el coratge arriscat i l'amor a la seva ciutat i a Catalunya, li han inspirat creacions col·lectives entusiasmants que, junt a la seva senzillesa i bonhomia, n'han fet persona molt popular i estimadíssima per la gent. Quan no ha pogut conduir els fets polítics pels viaranyes de la seva visió pre-visora, audaç i imaginativa, ha deixat la poltrona municipal o presidencial sense cap nostàlgia. Potser sí amb certa decepció, perquè el seu projecte renovador i engrescador ha estat a vegades titllat per l'enveja d'agosarat o frívol, així com la seva llibertat d'expressió, poc diplomàtica i políticament incorrecta, ha estat batejada d'imprudent i desconcertant "maragallada". I és que hem de reconèixer que aquest

somniador per a un poble i gestor incorrupte i eficient no pertany a la classe política professional a l'ús. És un polític *extra-vagant*, en el sentit literal de la paraula (camina al seu aire), una *rara avis* que el sistema tendeix a engabiar o a fer fora per pur instint de conservació. A on aniríem a parar si tots els polítics fossin com Maragall? Per acabar-ho d'adobar, el meu Pasqual ha estat pròdig en detalls humans, començant pel seu humanisme personalista, que fa de la Política amb majúscula un servei a la justícia i a la dignitat de les persones i no una lluita sectària pel poder. L'elegància i cortesia d'aquest *senyor de Barcelona* tan representatiu va ser recompensada pels seus adversaris amb atacs inversemblants. Ha estat l'alcalde més calumniat i el president de la Generalitat més injuriat, sense cap respecte pels seus càrrecs. Se'l va acusar d'antipatriota i subversiu i de ser "el pitjor president que ha tingut mai la Generalitat".

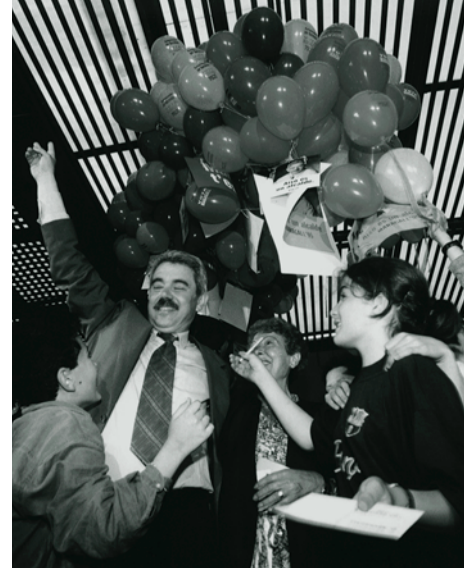
Però això té la seva explicació. Maragall ha transformat el Cap i Casal de Catalunya i el seu exemple provocà en tots els municipis catalans, inclosos els governats per la dreta, una renovació admirable. Els Jocs Olímpics, gestionats amb comptes ben nets, han convertit Barcelona en una cosmòpoli coneguda, admirada i referent mundial, amb la riquesa que això suposa per a tot el país. Després d'un quart de segle de conformisme conservador i de catalanisme retòric, Maragall ha liderat i aconseguit l'Estatut de Catalunya més ambiciós de la història i ha lluitat, segons la tradició de les esquerres catalanes, per un Estat espanyol plurinacional i federal. S'entén molt bé, per tant, el menyspreu rebut des del despit envejós.

Maragall és un personatge desconcertant perquè, com ja he dit, no ha ambicionat mai el poder. En les primeres eleccions municipals volia que fos jo el candidat i ell anar de segon. Això sí que era una “maragallada”! Li vaig indicar que els candidats ideals eren Narcís Serra i ell mateix, com així s'ha demostrat per aquest ordre. Li van haver de pregar que fos candidat a la Presidència de la Generalitat, i s'hi avingué perquè el seu pare li va dir “si t'hi negues no ho podran entendre”. En la lluita per l'Estatut, entre l'espasa d'una dura oposició i la paret de la catalanofòbia, sabia que es jugava el seu

futur polític. Va triomfar però va haver de plegar. Nogensmenys, el futur de la seva pàtria catalana estava assegurat per una pila d'anys perquè l'Estatut està pensat per a la millora i el progrés de tots el catalans, els de sempre i els nouvinguts d'ara. Pel que fa als que vingueren expulsats de la seva terra per la misèria franquista, els “altres catalans” de Paco Candel, l'enyorat Ernest Lluch va profetitzar que si Maragall arribava a ser President, s'assoliria a la fi la normalitat política de veure'ls a ells regir també el país. Que el seu successor sigui el català de Córdoba José Montilla n'és l'exemple més actual i rellevant.

Aquesta *rara avis* de la Política, aquest esperit de canvi, *perpetuum mobile*, no ha finit el seu anar més lluny, sempre més lluny. Treballa ara per una Europa federal socialment avançada i fomenta alhora la lluita mèdica i col·lectiva contra la pèrdua física de la memòria. Ell sap molt bé que els polítics autèntics, servidors de la gent i que per això fan època, no tenen millor memòria que la del poble i la Història. No perden mai la seva, com a identitat pregonia i transcendent, perquè l'han lliurat als seus conciutadans i ells la fan seva *ad perpetuam memoriam*. De Lao Tsé seran les meves paraules finals: “Dels millors polítics, un cop conclosa la seva obra, la gent diu: l'hem feta nosaltres”.

Pasqual Maragall i Mira

PARAULES DE PRESA DE POSSESSIÓ DE L'ALCALDE PASQUAL MARAGALL

Srs. Tinents d'Alcalde
Regidors i Regidores de la ciutat

Em trobo ara, en dirigir-vos la paraula, entre dos sentiments igualment forts: el sentiment de temença davant el repte que significa succeir en Narcís Serra a l'Alcaldia de Barcelona, i el sentiment d'esperança il·lusionada que legítimament pot sentir un home davant una tasca engrescadora.

No podia pensar, ara fa prop de quatre anys en constituir-se aquest primer Ajuntament democràtic, que exigències d'Estat cridarien el nostre Alcalde a Madrid abans d'acabar el seu mandat. Però ha succeït el que ningú imaginava, el que era difícil de preveure en aquells moments, i ara, en aquesta ocasió i abans de qualsevol altra cosa, vull desitjar sort al company, sort a l'amic.

He viscut amb en Narcís Serra moments difícils i també moments molt bons; he treballat al seu costat amb il·lusió, tota la il·lusió que hom posa a fer realitat un programa llargament pensat: sols em resta ara prometre al company que se'n va que continuaré treballant sense descans, fidel sempre al seu esperit i al

projecte polític que a tots dos ens ha guiat.

No enceto, doncs, avui una tasca nova. Com molts ja sabeu, he servit la ciutat des de diferents llocs: com a economista durant molts anys i com a Tinent d'Alcalde darrerament.

En cada cas, he posat totes les meves forces per portar a terme el meu treball, sempre amb els ulls posats en la fita de retornar plenament l'Ajuntament al ciutadà, fita que els socialistes hem considerat com un element essencial de la reconstrucció política de Catalunya. Ha estat una tasca dura en molts moments, s'han pres mesures no sempre a gust de tots, però estic convençut que s'ha avançat considerablement en la construcció de l'administració democràtica que tots desitgem.

En aquest mateix Saló de Cent, el 15 de maig de 1979 vaig assenyalar els criteris que havien de guiar la reforma de l'Ajuntament, i que eren els *d'austeritat, eficàcia, informació, descentralització i lligam amb l'Àrea Metropolitana*. Avui, i perquè encara queda molt de camí per fer, *em reafirmo en la seva necessitat*.

AUSTERITAT, perquè l'Ajuntament ha d'administrar amb rigor els cabals del ciutadà. Crec que hem fet prou en aquest sentit. Durant els darrers tres anys i mig s'han doblat pràctica-

ment els serveis personals i socials, disminuint la plantilla en 500 persones i eliminant suplències i dobles places. El darrer pressupost ja ha estat fet sense respectar la inèrcia de l'anterior, és a dir, analitzant els costos unitaris de cada servei i rebaixant partides injustificades. Les contractes privades han entrat definitivament en el camí de la serietat. Aquest control de gestió sembla que no, però costa. I s'ha fet, diria jo, amb una certa elegància. Però hem de millorar força encara.

EFICÀCIA, perquè els circuits administratius continuen sent massa llargs, malgrat la dràstica reducció del personal burocràtic. De circuits, se n'han simplificat una colla de ben crucials, com les llicències de construcció, els tributs immobiliaris, els càlculs d'obra pública, la publicació d'actes a la Gaseta, les certificacions d'obra i revisions de preus, els tràmits de registre general, la intervenció dels ingressos, etc., però la mecanització de l'Ajuntament encara és a les beceroles. És el camp amb més futur i per això hi estem treballant de valent, amb mesures que inclouen la conversió del centre ordenador municipal en un servei dotat d'autonomia comptable, capaç de facturar internament a l'administració activa els serveis de programació i operació mecanitzada.

“A Barcelona, el *leadership* dels municipis espanyols, les manifestacions artístiques i els contactes internacionals l’han situat en una cota superior, que cal mantenir i reforçar”.

10 | 11

INFORMACIÓ, tant a l’interior de l’Ajuntament com als ciutadans. S’han obert diferents canals d’informació, molt útils i de tall clàssic, com les publicacions de districtes i l’exposició de nòmines, les memòries d’àrea i la publicació anyal de l’estat de comptes, però no puc amagar que aquest és el camp del qual em sento menys satisfet del que cal fer i podem fer. Em sentireu parlar de nou d’aquest tema.

DESCENTRALITZACIÓ, perquè aquesta és la base per apropar l’administració als ciutadans, per una administració democràtica. Hem iniciat també aquest procés, hem creat els Consells Municipals de Districte que, dins les limitacions legals en què encara ens trobem, assenyalen el camí per on ha d’anar el nou model d’administració. La descentralització és un procés, i aquest procés, en el qual estem compromesos, ha de situar el municipi de Barcelona dins el corrent que avui segueixen les administracions europees més avançades. Hem d’ordenar el territori de la ciutat, fent districtes capaços de gestionar un bon nombre de serveis, hem de donar pes polític i contingut als Consells de Districte i hem de fer que els ciutadans, tots els ciutadans, sentin que l’administració és una cosa seva, que és a prop d’ells i al seu servei.

En aquesta sala hi ha avui, senyors Regidors, també Consellers de Districte que us han ajudat a portar modestament, sense mitjans, amb pura força de voluntat, l’engrescadora i difícil tasca de dur l’Ajuntament al carrer, prop dels ciutadans. Doncs bé, jo voldria que tots plegats veiéssim aquí en els Consellers de Districte i els seus presidents que han estat autèntics Tinents d’Alcalde per les atribucions assumides, no pels mitjans disponibles, els autèntics protagonistes; de present i de futur, de la tasca de fer una ciutat autènticament humana partint d’una realitat que no ho era.

I ara deixeu-me fer un balanç més global i un programa més explícit. El meu programa no és un programa de transició. Voldria que a aquestes altures del mandat de govern es veiés més que res com un balanç anticipat, un estímul per culminar el que ja s’ha anat fent, per corregir l’angle d’enfocament en alguns aspectes i, sobretot, per projectar cap al futur allò que la meua experiència em diu que hem de transmetre honestament, Srs. Regidors, als Regidors que s’hauran de posar a treballar ben aviat en un segon mandat democràtic.

HEM DE PRESTIGIAR L’AJUNTAMENT COM A CONJUNT DE SERVEIS PÚBLICS. Això és l’essencial d’ara endavant.

Hem de prestigiar l’Ajuntament com a col·lectiu de persones al servei de la ciutat.

Jo distingeixo tres àmbits de la nostra actuació: la ciutat de Barcelona, la corporació que formem tots nosaltres, companys Regidors, amb el Sr. Secretari General, i l’Ajuntament, és a dir, els serveis.

A Barcelona ciutat ha elevat la seva projecció en els darrers anys.

Barcelona, el *leadership* dels municipis espanyols, les manifestacions artístiques i els contactes internacionals l’han situat en una cota superior, que cal mantenir i reforçar. Em proposo, en aquest sentit, assentar sòlidament els vincles de germanat amb Colònia, Milà i Boston, que ens projecten cap als espais on per motius diversos la ciutat s’adreça; desenvolupar les relacions iniciades amb l’administració local anglesa, mestra en tants aspectes; acudir per segona vegada al mercat internacional de capitals per finançar el nostre programa d’inversions de 1983; i signar amb la ciutat de Nova York, la Universitat de Barcelona i la New York University un conveni de col·laboració que ha de projectar amb força la cultura catalana a la capital del món, que és a més, per a mi personalment, la segona ciutat en el record i en l’estimació.

“Estem convençuts que uns districtes potents han de ser la base d'un bon servei públic”.

La corporació que formem, companys, també ha guanyat en l'estimació dels ciutadans i dels forasters.

Ho crec sincerament.

Malauradament hi ha temes del que jo anomeno nivell de corporació, temes d'ampli consens, que a hores d'ara no han pogut ésser impulsats tan lluny com desitjàvem, pel trencament de les coincidències polítiques amb què vam començar aquest mandat: la nova Carta de Barcelona i la nova divisió en districtes, nova estructuració que de tota manera no deixarem d'assajar en matèria de transferències de serveis per fer-los més pròxims al ciutadà, car estem convençuts que uns districtes potents han de ser la base d'un bon servei públic.

En conjunt, doncs, malgrat les mancances, Barcelona va cap amunt i els ciutadans han vist una corporació que, des de l'equip de govern i des de l'oposició, ha actuat amb *honestetat, altura, iniciativa i tenacitat*.

Tanmateix hem de saber explicar que l'Ajuntament és un *col·lectiu de persones i patrimoni treballant al servei de la ciutat*. Tenim una llarga tradició de noms il·lustres: Turró, Florensa, Buïgas, Pere Domingo, Josep M. Pi i Sunyer i tants d'altres que no puc esmentar perquè us ben asseguro que la llista fóra interminable, que han fet Barcelona més gran

i més sàvia, i que han estat funcionaris municipals poc reconeguts com a tals. Hem de seguir i potenciar aquesta tradició. Potenciar-la obertament. Procurar incentivar les persones que treballen per la ciutat per tal que l'Ajuntament no sigui solament la seva escola de formació abans del salt a d'altres empreses més gratificants, sinó justament el lloc de la seva total realització professional. Així anirem aconseguint que el ciutadà miri amb orgull no solament la seva ciutat i potser el seu Alcalde i els seus Regidors, sinó l'Ajuntament com a empresa de servei públic, eficaç, assequible, sensible a les demandes fonamentades; en definitiva, oberta als qui la mantenen i n'elegeixen els responsables polítics, que som nosaltres.

No ens enganyem: això és una tasca d'anys, perquè la relació viciada entre ciutadà i administració ve de segles.

Hem d'obrir més les portes de l'administració al contacte preparat, eficaç i atent amb el públic. Tancar al públic les portes dels negociats, que el que han de fer és treballar ferm, i obrir les portes de les oficines d'informació, ben relacionades amb la infraestructura interior i esteses als districtes a través de la xarxa de terminals de teleprocés que hi estem instal·lant.

És amb una enorme satisfacció que anuncio la propera inauguració de l'oficina d'informació ciutadana a la plaça de Sant Jaume, la qual comptarà amb la presència activa de tots els serveis d'informació que les àrees d'aquesta casa han anat creant des de zero: sanitat, consum, finances i altres.

Hem invertit moltes hores en la preparació d'aquesta projecció de l'Ajuntament sobre la ciutat i de la ciutat sobre l'Ajuntament. Projecció que no s'esgota, com és evident, en aquesta oficina, sinó que implica tot un canvi d'actitud, el més difícil, i l'inici d'una transformació pausada però inexorable de les relacions i les actituds entre els productors i els destinataris del servei públic.

I ara vull demanar a tots, Regidors i Regidores, un esforç per culminar el mandat amb la dignitat que Barcelona es mereix i que tot el país ha reconegut, des del primer dia, des d'aquell 19 d'abril que el nostre Regidor de Relacions Ciutadanes va saber convertir en una festa de la democràcia naixent.

Que tots puguem tenir la seguretat de pertànyer a una corporació que, per damunt de la diversitat d'interessos i opinions polítiques, haurà creat un to de civilitat i uns hàbits polítics fonamentalment sans.

L'assentament cada cop més ineluc-

“Som un poble sensible, una terra excessivament amable, un caràcter principalment dialogant, i tot això ens duu ben sovint a la complaença, a la lamentació i a l’oblit de les ambicions més nobles i realistes”.

table de la democràcia i l’autonomia en el nostre país ha començat, de manera molt principal, en els nostres Ajuntaments. La seva quotidiana activitat de servei i diàleg polític obert ha anat creant, més que qualsevol altre factor, una inèrcia democràtica enormement valuosa, dissuassòria de tota mena d’activitats contràries a la Constitució i l’Estatut. *Crec que se’ns ha de reconèixer aquest mèrit.* Barcelona, a més, va jugar un paper decisiu, ara fa un any i mig, en la represa de confiança del país en ell mateix, en uns moments particularment difícils. Això va ser possible gràcies a aquesta estranya connexió que existeix entre el poble de Barcelona i els Reis d’Espanya sempre que aquests han representat un paper d’obertura i progrés que és consubstancial a la nostra manera de sentir com a ciutadans. Però aquesta connexió va tenir un intèrpret agosarat i subtil en el nostre company Narcís Serra, a qui tots, repeteixo tots, crec que hem de retre un homenatge sincer pel seu coratge i per la seva visió en aquell instant, instant que es va convertir a més en el punt de partida d’una il·lusió de futur que tots els barcelonins comparteixen, projectant-nos amb força cap a una colla de realitzacions a deu anys vista que poden ajudar a estructurar definitivament

la nostra ciutat metropolitana amb una qualitat urbana que avui no posseeix. La Generalitat de Catalunya va tenir l’encert d’estar immediatament al costat d’aquella iniciativa i demostrà un cop més que *al nostre país les grans causes uneixen sempre* i que les divisions vénen per les petites causes, que no hauríem de deixar surar mai. Som un poble sensible, una terra excessivament amable, un caràcter principalment dialogant, i tot això ens duu ben sovint a la complaença, a la lamentació i a l’oblit de les ambicions més nobles i realistes. Si sabéssim unir sempre la sensibilitat i l’ambició! Si sabem ajuntar-les, com Narcís Serra ens ha ensenyat a fer, serem capaços d’aconseguir tot el que ens proposem. Però tornem a l’aspra, complexa i rica realitat de cada dia. Actuarem amb la consciència que constituïm un punt de referència important per als Ajuntaments catalans i per a la vida política del país. Com a alcalde estic decidit a impulsar un diàleg polític basat en aquesta exigència. Tant portes endins com portes enfora d’aquesta casa. M’eforçaré, com tots vosaltres estic segur que fareu, a mostrar el més complet respecte mutu entre representants democràtics i entre institucions democràtiques. Hem de mirar d’aconseguir que, tal

com ha succeït en la darrera campanya electoral, siguin els arguments polítics, la contrastació de programes, la constatació de realitzacions i mancances, allò que marqui el debat polític, d’aquí al mes de març. La Generalitat de Catalunya trobarà en l’Ajuntament de Barcelona un col·laborador lleial en la reconstrucció de Catalunya. El més lleial. Aquesta tarda, abans que a ningú, aniré a presentar-me com Alcalde de Barcelona al President de la Generalitat, que per mi és, a més del nostre President, un amic respectat de molts anys. L’Ajuntament de Barcelona té massa assumptes pendants amb la Generalitat, els quals espero que podrem resoldre, perquè mai no és bo arrossegat situacions d’indefinició. Són temes que s’han de sostreure a l’enfocament partidista: la participació de la Generalitat al Consorci de la Zona Franca i per tant a la gran terminal de transport internacional Granollers-Montmeló; el Consorci d’Informació i Documentació de Catalunya, com a element de col·laboració indispensable en la futura estadística catalana; la Junta de Museus; la reconversió del barri antic com a centre cultural; la tan parlada avaluació dels serveis no obligatoris produïts per l’Ajuntament de Barcelona; dife-

“L’esperit d’exigència no és incompatible amb el respecte absolut al contrincant”.

rents projectes arquitectònics en comú, l’acabament del 2n cinturó; la mateixa inviabilitat del projecte de Carta Municipal de Barcelona, sense definicions prèvies a nivell de Catalunya... Totes són qüestions que voldríem veure ben enfocades en els propers mesos.

En aquest context, molt hauríem d’aprendre de l’actitud i el comportament de Carles Pi i Sunyer, Alcalde de Barcelona i Conseller Primer de la Generalitat, quan el Parlament de Catalunya debatia les mesures excepcionals a prendre per subvenir a les necessitats financeres de l’Ajuntament de Barcelona.

I el Govern Espanyol em tindrà des de la setmana vinent disposat a esmerçar les hores que calgui per contribuir a dur endavant les mesures necessàries per dotar aviat de més mitjans i més agilitat la vida municipal. Puc anunciar que els serveis de la casa ja estan treballant en aquest sentit, directament i en contacte amb la Federació de Municipis de Catalunya, perquè és un deure de l’Ajuntament de Barcelona d’estar present en el moment de tancar els més de 50 anys de paternalisme municipalista que es van obrir amb l’Estatut Municipal de Calvo Sotelo. Deixeu-me acabar amb una referència personal. Sóc un modest barceloní que mai no havia somniat l’honor

d’una càrrega tan rellevant com la que avui heu posat sobre les meves espatlles. Però com a Alcalde haig de tenir, i us asseguro que tindrè, tota l’ambició que implica seure en aquesta cadira que llevat del Rei solament ocupa l’Alcalde o qui fa funcions d’Alcalde de Barcelona. Estic preparat per dur endavant la tasca amb energia.

Els qui em coneixen de temps ho saben.

Sóc fill d’una ciutat i d’una família que s’assemblen. En sóc fill devot i dolorosament enamorat. No tinc altres títols que aquesta procedència. I haver intentat estar a l’alçada d’allò que els meus pares i els meus conciutadans m’han ensenyat.

El meu avi va néixer al barri de Ribera i en una generació va passar a fora muralla, al carrer de Trafalgar, a l’Eixample i a Sant Gervasi. Si els nostres avis van fer aquell salt gegantí, la nostra generació, n’estic convençut, farà la ciutat metropolitana, i la farà amb respecte, amb aquest urbanisme de sargidora que hem anat definint, tancant les ferides de l’expansió sense fre dels 60’s, posant en comú les voluntats de tots els pobles i ciutats metropolitans. La Barcelona d’avui es va fer amb una certa brutalitat creadora. La Barcelona Metropolitana es farà amb respecte.

Senyores i senyors Regidors, aquesta és la meva ambició i el meu programa. Els qui són adversaris polítics, mai enemics, perden avui un adversari, perquè l’Alcalde, a més de dirigir l’equip de govern és i ha de ser el moderador del debat de la Corporació. Però tornaran a tenir un Alcalde exigent en el manteniment del prestigi de la institució. El debat polític ha de tenir l’alçària i al mateix temps la concreció que les lleis li confereixen. Ni un pam menys.

L’esperit d’exigència, no me l’haig d’inventar. Em surt de l’ànima després de vint anys de lluita per la democràcia. No és incompatible amb el respecte absolut al contrincant. Justament per aconseguir aquest respecte vam lluitar i hem treballat. Permeteu-me que, per acabar, no puc evitar-ho, citi els noms d’amics que de diferents maneres van lluitar també pel mateix i que avui ja no són entre nosaltres i simbolitzen tota una generació lluitadora i tota una història de tenacitat per millorar la vida d’aquest país, d’aquesta ciutat i dels seus companys: Oriol Solé, Teresa Muñoz, Francesc Vila-Abadal, Joana Sabater, Manuel Murcia. Sé que avui haguessin estat contents i la seva alegria ens hauria ajudat a tirar endavant, company Narcís, companys tots. Però el seu

“Barcelona vol ser una ciutat europea, orgullosa del seu esperit internacionalista, que ha permès en el nostre segle de retrobar-se per lluitar sense violència i per parlar un llenguatge comú”.

record també ens ajuda, potser més i tot perquè es converteix en una exigència inapel·lable.

Dit això, no he d'afegir més que dues paraules ben prosaiques abans d'encetar la feina: s'aixeca la sessió.

DISCURS INAUGURACIÓ JOCS OLÍMPICS 25/7/1992

Ciudadans del món,

Fa 56 anys s'havia de fer una

Olimpíada popular en aquest estadi de Montjuïc.

El nom del president de l'Olimpiada popular és gravat allà dalt, a l'antiga porta de la marató. Es deia Lluís Companys i era el president de la Generalitat de Catalunya.

Avui l'estadi està refet i la ciutat també, amb l'ajut de tothom, que jo agraeixo.

I tinc l'honor de saludar-vos a tots i donar-vos la benvinguda a Barcelona, a aquells que sou aquí i a aquells milers de milions que ens veieu o que ens sentiu d'arreu del món.

I ho faig en nom de l'actual president de la Generalitat i en nom del president del Govern espanyol, els quals m'honro a representar. Sense la seva intervenció i la del vicepresident Narcís Serra aquest moment no hauria arribat mai.

Aquesta ciutat nostra, aquesta ciutat oberta que és Barcelona, és avui la vostra ciutat, la ciutat de tot el món. Vull fer esment de la carta que he rebut del secretari general de les Nacions Unides, en la qual se'm demana de fer una crida pública per al compliment de l'acord del 17 de juliol, relatiu a una treva a l'antiga Iugoslàvia.

Podria ser la treva olímpica de la tradició clàssica, i potser l'inici del retorn al sentit comú i al comportament cívic.

Avui la nostra ciutat representa Catalunya, les setze ciutats subseus, tot Espanya, l'ampli món iberoamericà que es retroba aquí, i molt especialment, Europa, la nostra nova gran pàtria.

I ho fa gràcies a l'esforç de 60.000 treballadors, la meitat dels quals són voluntaris, a qui agraeixo el seu esforç i dedicació.

Barcelona, que amb Albertville fa del '92 l'any europeu dels jocs, vol ser, per damunt de tot, una ciutat europea, orgullosa de Coubertin i els seus, del seu esperit internacionalista, que ha permès en el nostre segle —el segle del progrés i de les guerres, de l'arrogància dels mots i de la impotència dels cors— de retrobar-se cada quatre anys per fer esport, per lluitar sense violència i per parlar un llenguatge comú.

Que aquesta festa sigui també la dels homes i les dones, la de les nacions i les ciutats de tot el món i que signifiqui l'inici de la pau duradora que la joventut mereix i assolirà.

Visca els Jocs Olímpics!

Tinc l'honor de presentar el president del Comitè Internacional Olímpic, Joan Antoni Samaranch.

DISCURS DE PRESA DE POSSESSIÓ DEL MOLT HONORABLE SENYOR PASQUAL MARAGALL I MIRA COM A PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PALAU DE LA GENERALITAT, 20 DE DESEMBRE DE 2003

Ve't aquí que un Conseller en Cap del Consell de Cent de la ciutat de Barcelona, sis anys més tard, travessa la plaça de Sant Jaume, que havia estat una església del mateix nom i després plaça de la Constitució, i entra al Palau de la Generalitat. No havia passat mai. Bé, sí, es pot dir que Companys va ser alcalde unes hores, uns dies, ni que fos informalment. Vull que vegin en aquest pas de la plaça la incorporació de les ciutadanes i dels ciutadans de base, i dels partits que els representen, a la governació del país.

“Estirarem la corda que ens duu cap a Europa i cap a un nou patriotisme, el dels drets socials, el de la dignitat efectivament reconeguda allà on compta, en el barri, a l’escola, en l’accés a l’habitatge”.

Incorporació, per tant, modesta puix que ve de baix, però plena de promences, d’esperances, de somnis truncats, però també plena de saviesa.

No ens faltarà ni joventut ni experiència.

Mai l’esquerra d’aquest país havia governat en un entorn de tranquil·litat, de pau, d’evolució econòmica normal. Mai en la nostra història moderna.

D’aquí a quatre, potser d’aquí a vuit anys, la història emetrà un primer veredict.

M’esforçaré perquè, exigent com és la història, cruel fins i tot de vegades, emeti un judici favorable.

L’eufòria difícilment continguda que es viu aquests dies arreu, en els carrers d’aquest país, barrejada civilitzadament, en general, amb el desconhort dels qui esperaven la continuïtat renovada del govern, com és natural que així sigui durant uns quants dies. Aquesta eufòria, amb el desconhort, compon un nou escenari: som un país on uns manen i uns altres no; els que manaven ja no manen i els que s’hi oposaven, governen.

Aquesta és l’essència de la democràcia i gairebé diria de la vida.

Només recomano paciència, infinita paciència, i determinació a cabassos, a aquells que vulguin, no la bro-

mera del canvi, sinó el canvi de debò.

El cicle de la vida és així: res que no arribi en el seu moment, en el moment precís, com el raïm quan és dolç, deixa bon record.

Això sí, hem esperat cent anys, des de la Solidaritat Catalana i el famós pressupost municipal de cultura, per encetar la primera alternança democràtica en pau i amb bones maneres. Vull agrair al President Pujol la seva contribució cabdal a aquesta realitat. Per bé que ens ho ha fet gruar tant, que ja pensàvem que aquest moment no arribaria mai, President.

Als pobles d’Espanya, els he de dir que estiguin segurs que Catalunya contribuirà des d’ara, no a l’educada distància que hem mantingut durant temps, la qual ha permès poc o molt la governabilitat, sinó a la recerca constant de ponts d’entesa entre nosaltres, perquè no haguem d’abordar mai un nou desencontre. Això sí, partint de la franca admissió de la nostra pluralitat, de la nostra identitat, de la nostra entitat pròpia; i que admetin els canvis estatutaris que ho han de reflectir i que són obligats per la mateixa evolució de Catalunya, d’Espanya i d’Europa.

Els líders polítics que m’acompanyen avui en la presa de possessió són: un del Baix Camp, i fill d’arago-

nès; i l’altre de família castellanenca i cognom mallorquí.

Ens entendrem, és clar, i farem d’aquest país, com deien els meus avis materns que eren de Monòver, “la millor terra (terreta) del món”.

Que els conservadors de les essències patriòtiques d’un cantó i l’altre de l’Ebre estiguin tranquils.

No hem de trencar res.

Però estirarem la corda que ens duu cap a Europa i cap a un nou patriotisme, el dels drets socials, el de la dignitat efectivament reconeguda allà on compta, en el barri, a l’escola –en la malaltia i en la joventut pletòrica i orfe de reconeixement–, en l’accés a l’habitatge i en la natalitat tan arriscada i difícil; en l’envelliment prop de casa i en la millora constant dels sistemes de salut... Creiem que els autèntics patriotismes han nascut de l’apassionada defensa que fan del seu país els ciutadans que abans o en altres països de procedència no gaudien d’una vida plena. Aquest és l’autèntic patriotisme, el que dura, el revolucionari. El que es basa en uns canvis que han de fer de la ciutadania, una ciutadania plena que abans no era.

Això requereix mitjans suficients de governació i econòmics. Que no se’ns demani que hi renunciem, perquè no podem fer-ho, ni a aquests

“Fer de la ciutadania una ciutadania plena requereix mitjans suficients de governació i econòmics. Volem fer-ho junts, amb els altres pobles d’Espanya”.

mitjans ni a aquest poder, no hi podem renunciar. Fóra tant com renunciar al projecte més digne que un país pot imaginar. Volem fer-ho junts, amb els altres pobles d’Espanya –però fer-ho. No pas passar amb raons.

Comencem un nou quart de segle de la democràcia i l’autonomia. Tothom n’ha de ser conscient. Moltes coses canviaran. Però el desig dels catalans de ser nosaltres mateixos, amb tota la nostra varietat, i de conviure amb els altres

pobles d’Espanya, en termes de lleialtat i equitat, no serem nosaltres qui el trencarem. En tot cas seran altres. I els ho posarem difícil. Ens explicarem fins a l’esgotament. Parlant la gent s’entén. Visca Catalunya!

Biografia

1941

Va néixer a Barcelona, tercer en una família de vuit germans, néts del poeta Joan Maragall. Va militar activament al Front Obrer de Catalunya (FOC), federat amb el moviment antifranquista d'esqueres Frente de Liberación Popular (FLP). Va cursar a la Universitat de Barcelona les carreres de Dret i d'Econòmiques entre 1957 i 1964.

1965

Va ingressar com a economista al Gabinet Tècnic de l'Ajuntament de Barcelona, alhora que donava classes de teoria econòmica a la Universitat Autònoma de Barcelona com a ajudant del professor Josep M. Bricall i col·laborava amb el Servei d'Estudis del Banc Urquijo, dirigit per Ramon Trias Fargas. Entre 1971 i 1973 va obtenir el *Master of Arts* en Economia a la New School University de Nova York, ciutat on va residir amb la seva família.

1974

Es va reintegrar a l'Ajuntament de Barcelona i a les classes d'economia urbana i economia internacional com a professor a la Facultat d'Econòmiques de la Universitat Autònoma de Barcelona, on cinc anys més tard va defensar la seva tesi doctoral *Els preus del sòl urbà. El cas de Barcelona (1948-1978)*. També va impulsar Convergència Socialista de Catalunya, un dels grups fundacionals del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE).

1978

Va ser investigador i professor invitat a la Johns Hopkins University de Baltimore, la qual més endavant l'investiria doctor honoris causa. Al seu retorn, el 1979, després de les primeres eleccions municipals, com a tinent d'alcalde de la Reforma Administrativa, va encapçalar la modernització de l'administració pública local i després, com a tinent d'alcalde d'Hisenda, va desenvolupar el plantejament del nou sistema de finançament d'aquestes corporacions.

1982

Va succeir Narcís Serra en el càrrec d'alcalde i a la seva presa de possessió el 2 de desembre del 1982 declarava: "Sóc un modest barceloní que no havia somniat mai amb l'honor d'una càrrega tan rellevant com la que avui m'heu posat damunt les espatlles, però us asseguro que tindrè tota l'ambició que implica seure en aquesta cadira. Estic preparat per dur endavant l'empresa amb energia. Els qui em coneixen de temps enrere ho saben".

1983

Va concórrer a les eleccions municipals com a cap de llista del PSC. Va ser designat Alcalde pel Consell Plenari. Va tornar a ser elegit Alcalde després de guanyar les eleccions de 1987, 1991 i 1995.

1986

La capital catalana va ser elegida com a seu dels Jocs Olímpics del 1992 i des del primer moment Pasqual Maragall va presidir-ne el comitè organitzador (COOB'92). L'esdeveniment olímpic va significar un gran salt endavant, no només per a la ciutat de Barcelona, sinó per a tot Catalunya, i en múltiples aspectes, va significar la mobilització de nombroses energies i un èxit social, esportiu i organitzatiu. Durant la seva etapa com a alcalde va treballar de manera incansable per incorporar Barcelona a les principals xarxes institucionals de ciutats europees i mundials, i també pel reconeixement de la ciutat com a capital del Mediterrani. Va exercir la presidència del Consell de Municipis i Regions d'Europa de 1991 a 1997 i va ser president del Comitè de Regions de la UE els anys 1996 i 1997. Va fundar l'associació d'Eurociutats el 1989 i va ser vicepresident de la Unió Internacional d'Autoritats Locals, de la Federació Mundial de Ciutats Unides (FMCU) i de Metròpolis, i va impulsar la fusió de les dues grans associacions mundials de poders locals en l'actual CGLU (Ciutats i Goversns Locals Units).

1997

Pasqual Maragall va donar per acabada l'etapa com a alcalde i va tornar a la docència universitària a les ciutats de Roma i Nova York. L'any següent, el 1998, va tornar a la política activa i el 1999 fou candidat del PSC-Ciutadans pel Canvi a la presidència de la Generalitat

Des de l'any 2000 al 2007 va ser president del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE). Diputat al Parlament de Catalunya entre el 1988 i 1995, ho va tornar a ser el 1999, i presidí el grup parlamentari Socialistes-Ciutadans pel Canvi fins al 2003.

2003

Com a resultat de les eleccions al Parlament de Catalunya del 2003, el 16 de desembre del mateix any va ser elegit President de la Generalitat pel Parlament de Catalunya.

2006

Un dels principals objectius del seu mandat va ser la reforma de l'Estatut de Catalunya del 1979, que es va materialitzar amb l'aprovació del nou text al Parlament i a les Corts espanyoles i en referèndum el 18 de juny del 2006.

EL PLENARI DEL CONSELL MUNICIPAL, en sessió del dia 18-04-2008, ha acordat:

ATORGAR la Medalla d'Or de la Ciutat al M. H. Sr. Pasqual Maragall i Mira, alcalde de Barcelona, del 1982 al 1997, per la seva dedicació incansable i reeixida al progrés de la Ciutat i la voluntat de fer de Barcelona una capital de referència indiscutible en el món, tant a nivell social i polític com econòmic, urbanístic i cultural, uns objectius que van tenir el seu punt culminant en la realització dels Jocs Olímpics del 1992 i la transformació que van representar per a Barcelona. Aquesta distinció també vol reconèixer el seu projecte de construir un país modern i socialment cohesionat i territorialment equilibrat, que va impulsar com a President de la Generalitat de Catalunya entre 2003 i 2006, període durant el qual va promoure l'aprovació del nou Estatut, que garanteix el reconeixement dels drets de Catalunya i de la capitalitat de Barcelona.

Fotografies: Pérez de Rozas (AHCB-AF), autor desconegut (AHCB-AF), Jordi Bedmar (Departament de Presidència), Rubén Moreno (Departament de Presidència), Antonio Lajusticia (Imatge i Producció Editorial), Rafael Escudé (Imatge i Producció Editorial), TAVISA.

Impressió: Imatge i Producció Editorial